

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Παρίσι, 8 Νοεμβρίου 1999

21ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ (8-10 Νοεμβρίου 1999) (ΠΡΩΤΗ ΗΜΕΡΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ)

Ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Κώστας Σημίτης, ενημερώνοντας τους δημοσιογράφους για την πρώτη ημέρα των εργασιών του συνεδρίου, είπε τα εξής:

Κυρίες και κύριοι, το 21ο συνέδριο της Σοσιαλιστικής Διεθνούς πραγματοποιείται σε μία εποχή, όπου το σοσιαλιστικό κίνημα έχει όλο και περισσότερη απήχηση στον κόσμο.

Στη Σοσιαλιστική Διεθνή συμμετέχουν περίπου εκατόν πενήντα κόμματα από όλες τις χώρες του κόσμου.

Κεντρικό ζήτημα σ' αυτό το συνέδριο είναι οι συνέπειες της παγκοσμιοποίησης, των αλλαγών των τεχνολογιών και πώς σ' έναν καινούργιο κόσμο που συνεχώς μεταβάλλεται μπορεί το σοσιαλιστικό κίνημα να συνεχίσει να εργάζεται για τις αξίες τις οποίες υποστηρίζει.

Είναι φυσικό να υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις. Η ιστορία κάθε κόμματος, οι συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χώρα, οι συγκυρίες καθορίζουν την οπτική κάθε παράταξης.

Αυτή η διαφορά απόψεων φάνηκε στην πρωινή συνεδρίαση, όπου οι τονισμοί ήταν διαφορετικοί, π.χ. από τον κ. Μπλερ, τον κ. Ζοσπέν και τον κ. Σρέντερ. Ταυτόχρονα, όμως, φάνηκε ότι υπάρχει μία κοινή άποψη, όσον αφορά την κεντρική κατεύθυνση. Είτε πάρουμε την έκφραση του κ. Μπλερ «fairness» είτε την έκφραση του κ. Ζοσπέν «égalité-solidarité», η επιδίωξη είναι η ίδια: Η επιδίωξη της κοινωνικής δικαιοσύνης, της

περισσότερης κοινωνικής συνοχής. Το ερώτημα είναι πώς ακριβώς γίνεται αυτό.

Ο σοσιαλισμός είναι μια διαδικασία αλλαγής της κοινωνίας. Αλλαγής των λειτουργιών της κοινωνίας, ακριβώς για να επιτευχθεί η κοινωνική δικαιοσύνη και η κοινωνική συνοχή και αυτή την αλλαγή πρέπει να επιδιώκουμε συνεχώς. Αυτό τόνισαν όλοι όσοι μίλησαν.

Εγώ επέμεινα στο εξής, μέσα σ' αυτό το γενικό πλαίσιο: Υπάρχουν διαχωριστικές γραμμές με τη νεοφιλελεύθερη ιδεολογία, ιδίως όσον αφορά την αντίληψη για το ρόλο της αγοράς και το ρόλο του ανταγωνισμού. Αν, δηλαδή, ο ανταγωνισμός θα είναι ελεύθερος, χωρίς φραγμούς, χωρίς πλαίσιο, αν θα υπάρχει παρέμβαση ή όχι του κράτους.

Το σοσιαλιστικό κίνημα πιστεύει πως είναι αναγκαίες οι παρεμβάσεις, αναγκαίοι οι φραγμοί. Θα πρέπει πάντα η διαδικασία αυτή να αποβαίνει προς όφελος της κοινωνίας και να μην υφίσταται η κοινωνία τη διαδικασία του ανταγωνισμού και της αγοράς.

Ταυτόχρονα, όμως, τα σοσιαλιστικά κόμματα θα πρέπει να διευρύνουν κατά πολύ το μέτωπο των θεμάτων που θέτουν, να αναδείξουν νέα προβλήματα ή γνωστά προβλήματα, αλλά να τα αναδείξουν, προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα και σε πολλούς άλλους τομείς που είναι σημαντικοί για τον πολίτη να δείξουν τη διαφορετική δική τους τοποθέτηση. Τέτοιοι τομείς ζωής είναι π.χ. η προστασία του περιβάλλοντος, η προστασία του καταναλωτή, η διαμόρφωση της δημοκρατίας, ο έλεγχος όλων εκείνων των παραγόντων που πληροφορούν την κοινή γνώμη και καθορίζουν τις απόψεις της κοινής γνώμης, τα θέματα που έχουν σχέση με την εκπαίδευση, με την τεχνολογία, και με τις διεθνείς συνεργασίες. Ως προς το τελευταίο, επειδή υπάρχουν πολλές σκοπιμότητες, πρέπει να δώσουμε σημασία στα ανθρώπινα δικαιώματα, στην εφαρμογή του διεθνούς δικαίου, στην εφαρμογή κανόνων, όπως η προσφυγή στα διεθνή δικαστήρια, στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης για να αποφασίζονται οι διαφορές.

Λένε πολλοί ότι μια σοσιαλιστική κυβέρνηση αρκείται στη διαχείριση. Κάθε άλλο μάλιστα. Μια σοσιαλιστική κυβέρνηση είναι εκείνη που προωθεί τις διαδικασίες για να υπήρξουν διαφορετικές λειτουργίες. Αυτή είναι μια υποχρέωση και αυτή την υποχρέωση πρέπει να συνεχίσει να την ασπάζεται το σοσιαλιστικό κίνημα.

Σήμερα πρόκειται να αποφασιστεί μια κοινή Δήλωση για τα θέματα αυτά (*La Déclaration de Paris*). Σ' αυτή την κοινή Δήλωση υπάρχει ένα σημείο, όπου η ελληνική αντιπροσωπεία έχει εκφράσει μία επιφύλαξη. Στη συγκεκριμένη Δήλωση αναφέρεται ότι θα πρέπει να επεκταθεί το δικαίωμα της παρέμβασης στον διεθνή χώρο για λόγους ανθρωπιστικούς. Εμείς τονίζουμε, στην επιφύλαξή μας, ότι αυτό μπορεί να γίνεται μονάχα, σύμφωνα με τους κανόνες του διεθνούς δικαίου και τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών.

Η συζήτηση αυτή θα συνεχισθεί και πιστεύω ότι ο διάλογος θα είναι γόνιμος.

Στο περιθώριο των εργασιών του συνεδρίου είχα κατ' ιδίαν συναντήσεις: χθες με τον Πρωθυπουργό της Ολλανδίας Βιμ Κοκ και σήμερα με τους Πρωθυπουργούς της Ιταλίας Μάσιμο Ντ' Αλέμα και της Γαλλίας Λιονέλ Ζοσπέν, καθώς και με τον Καγκελάριο της Αυστρίας Βίκτορ Κλίμα. Επίκεντρο των συνομιλιών σ' αυτές τις συναντήσεις το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι, η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα θέματα που τίθενται σχετικά με τη διεύρυνση αυτή. Όπως τόνισα και χθες, εμείς επιδιώκουμε να ισχύσουν διαδικασίες και κανόνες, ώστε από τις διαδικασίες διεύρυνσης της ΕΕ να μην προκύψουν προβλήματα, αλλά αντίθετα να προκύψουν με βεβαιότητα, συνεργασία, φιλία, περισσότερο ειρήνη, να ξεπεραστούν προβλήματα που υπάρχουν.

Αυτά από πλευράς μου. Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις.

Γ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ (ΤΑ ΝΕΑ): Κύριε Πρόεδρε, γιατί κάνατε αυτή την επιφύλαξη; Τι φοβάστε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν φοβάμαι τίποτε. Θέλω, όμως, να διευκρινίσω και να καταστήσω σαφές πως δεν δημιουργείται η δυνατότητα ή το δικαίωμα να παρεμβαίνει ο καθένας όπου θέλει, όπως θέλει, για λόγους που αυτός μπορεί να πιστεύει ότι είναι ανθρωπιστικοί. Όλα αυτά πρέπει να διαπιστώνονται με κάποιες διαδικασίες.

Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ): Κύριε Πρόεδρε, το κείμενο της πρότασης-συμβολής σας στη διαμόρφωση του νέου μανιφέστου είναι τελείως διαφορετικό από το κείμενο της σημερινής ομιλίας σας.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το πρώτο κείμενο το οποίο κατέθεσα, εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ, στο προεδρείο της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, εμπεριέχει έναν γενικό προβληματισμό. Αυτός ο προβληματισμός ήταν ήδη γνωστός, διευτυπώνετο και στη γενική εισήγηση του Φελίππε Γκονζάλεθ και προεβλήθη επίσης και από άλλους σοσιαλιστές ηγέτες. Το κείμενο της σημερινής παρέμβασής μου έπρεπε να τονίζει κάτι το διαφορετικό, μιαν άλλη άποψη, να αναδεικνύει διαφορετικές πλευρές. Επομένως, η σημερινή ομιλία μου, από του βήματος του συνεδρίου, έπρεπε να έχει κάποιες ιδιαιτερότητες. Και επειδή αναφέρεσθε στο «τελείως διαφορετικό» των δύο κειμένων, πρέπει να σας πω ότι δεν άλλαξε τίποτα. Απλώς, με την ομιλία μου, έκρινα σκόπιμο να φωτίσω κάπως περισσότερο τα πράγματα, με συγκεκριμένες απόψεις επί συγκεκριμένων θεμάτων.

Σ. ΣΙΔΕΡΗΣ (ΕΞΟΥΣΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, δύο ερωτήσεις. Η πρώτη: Η Ιταλία έχει υπογράψει κοινή δήλωση με τις άλλες τρεις χώρες, ότι η Κύπρος δεν θα μπορέσει να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αν πρώτα δεν λυθεί το πολιτικό πρόβλημα...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Στη διακήρυξη δεν αναφέρονται αυτά, έτσι όπως εσείς τα διατυπώνετε. Πρόκειται για δική σας ερμηνεία. Στη διακήρυξη επισημαίνεται το πολιτικό πρόβλημα. Συνεπώς, δεν προκύπτει τέτοιο συμπέρασμα, όπως εσείς το διατυπώνετε. Αυτά για να λέμε τα πράγματα όπως έχουν.

Σ. ΣΙΔΕΡΗΣ: Εμμένει, πάντως, στην τοποθέτησή της στο πλαίσιο αυτής της διακήρυξης;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Βρίσκομαι σε συνεννόηση με όλες τις κυβερνήσεις γύρω απ' αυτό το θέμα. Θα δοίμε την εξέλιξη τις επόμενες εβδομάδες και μέχρι το Ελσίνκι.

Σ. ΣΙΔΕΡΗΣ: Η δεύτερη ερώτηση: Αυτή η αναφορά που υπάρχει στο κείμενο της Δήλωσης των Παρισίων, ότι είναι δυνατόν να επεκταθεί το δικαίωμα παρέμβασης για ανθρωπιστικούς λόγους, υπάρχει επίσης και στη Δήλωση της Ουάσιγκτον, στη φετινή σύνοδο κορυφής του ΝΑΤΟ. Κύριε Πρόεδρε, μήπως υπάρχει φόβος η Σοσιαλιστική Διεθνής να οδηγηθεί σε κάποιας μορφής «νατοποίηση» της πολιτικής της;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πολλά κυβερνώντα κόμματα ανήκουν στη Σοσιαλιστική Διεθνή και οι χώρες που κυβερνώνται απ' αυτά είναι ταυτόχρονα και μέλη του ΝΑΤΟ. Άλλες, βέβαια, στις οποίες κυβερνούν σοσιαλιστικά και σοσιαλδημοκρατικά κόμματα, δεν είναι μέλη του ΝΑΤΟ. Το θέμα, στο οποίο αναφέρεσθε, είναι υπό συζήτηση. Αναφέρεται στη Διακήρυξη των Παρισίων (*La Déclaration de Paris*), όπου εμείς διατυπώσαμε τις επιφυλάξεις μας. Θα υπάρξει συνέχεια στη συζήτηση.

Γ. ΚΟΥΒΑΡΑΣ (ΜΕΓΑ): Κύριε Πρόεδρε, μετά τις κατ' ιδίαν συναντήσεις σας, έχετε την αίσθηση ότι οι Πρωθυπουργοί των άλλων χωρών είναι πιο κοντά στις ελληνικές θέσεις;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είμαι βέβαιος, από τις συνομιλίες που είχα, ότι οι Πρωθυπουργοί είναι της άποψης πως οι εξελίξεις που θα υπάρξουν από το Ελσίνκι και μετά πρέπει να είναι τέτοιες, ώστε να μην προκύψουν γνωστά προβλήματα, να μην υπάρξουν οι γνωστές αντιθέσεις στο μέλλον, αλλά να υπάρχουν διαδικασίες που να κατοχυρώνουν το ξεπέρασμά τους. Το ερώτημα που τίθεται είναι με ποιο τρόπο, αλλά ως προς το σκοπό είναι σύμφωνοι.

Α. ΠΟΔΗΜΑΤΑ (ΤΟ ΒΗΜΑ): Κύριε Πρόεδρε, διατυπώθηκε κάποιος προβληματισμός στο συνέδριο για τη μετονομασία της Σοσιαλιστικής Διεθνούς;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν έχω υπόψη μου κάτι τέτοιο. Άλλωστε, η Σοσιαλιστική Διεθνής ιδρύθηκε το 1889, δηλαδή έχει μια ιστορία 110 ετών. Δεν νομίζω ότι πρέπει να αλλάζουν ονομασίες θεσμοί αυτού του είδους.

Ρ. ΓΚΟΥΣΚΟΥ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΒΒC): Κύριε Πρόεδρε; Θα ήθελα να σας ρωτήσω, αν αναφερθήκατε καθόλου στο θέμα της άρσης των κυρώσεων στη Γιουγκοσλαβία, δεδομένης της οιάστασης απόψεων που υπάρχει αυτές τις μέρες μεταξύ Γαλλίας και ΗΠΑ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Συζήτησα το θέμα αυτό με τον κ. Ζοσπέν και το συζήτησε και ο κ. Γ. Γιατιανδρέου με τους σμολόγους του.

Β. ΣΚΟΥΡΗΣ (ΕΘΝΟΣ): Κύριε Πρόεδρε, ο ΓΓ του ΝΑΤΟ είναι σοσιαλιστής, ο κ. ΚΕΠΠΑ είναι σοσιαλιστής, 13 από τις 15 κυβερνήσεις στις αντίστοιχες χώρες της ΕΕ είναι επίσης σοσιαλιστικές, ο επικεφαλής

του Συμφώνου Σταθερότητας είναι και αυτός σοσιαλιστής και η πολιτική του Προέδρου Κλίντον, στις ΗΠΑ, έχει χαρακτηριστεί ως κοινωνική επανάσταση. Σας ερωτώ: Τι πολιτικό συσχετισμό διαφορετικό χρειάζεσθε, για να προωθήσετε τα σοσιαλιστικά ιδεώδη στον σύγχρονο κόσμο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο σύγχρονος κόσμος είναι πολύ μεγάλος. Υπάρχουν αντιτιθέμενα συμφέροντα και μπορεί να υπάρχουν πολλές κοινές απόψεις, πολλές κοινές κατευθύνσεις, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι στην εφαρμογή της πολιτικής υπάρχουν πάντα οι ίδιες θέσεις. Επιπλέον, ζούμε σε ένα περιβάλλον, το οποίο δεν έχουν διαμορφώσει από παλιά και πάντα οι σοσιαλιστές. Γιατί και στην Ελλάδα, υπάρχει πολυετής σοσιαλιστική διακυβέρνηση, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι όλες οι δομές της ελληνικής κοινωνίας είναι δομές που κατοχυρώνουν την κοινωνική δικαιοσύνη και την κοινωνική συνοχή. Οι δομές μιας χώρας έχουν διαμορφωθεί από πολλές δεκαετίες πολιτικής, πολλές δεκαετίες πρακτικής εφαρμογής απόψεων και όλα αυτά χρειάζονται πολλή προσπάθεια για να αλλάξουν. Το γεγονός ότι κάποιος ανήκουν στον ίδιο χώρο δεν αποτελεί εγγύηση ή βεβαιότητα ότι κατ' ανάγκην συμπίπτουν στις απόψεις τους και στην πολιτική τους, κ. Σκουρή. Θα μου επιτρέψετε να πω ότι αυτό είναι μία κάπως εύκολη προσέγγιση, ότι δηλαδή έχετε όλοι το ίδιο όνομα, άρα θα κάνετε τα ίδια. Δεν είναι έτσι. Αυτό συμβαίνει και με τους Έλληνες μεταξύ τους. Όλοι είναι Έλληνες, αλλά δεν έχουν όλοι την ίδια προσέγγιση.

Ο σοσιαλισμός δεν είναι δόγμα. Ο σοσιαλισμός είναι μία κατεύθυνση, την οποία ο καθένας επιδιώκει και μπορούν να υπάρχουν πολλές απόψεις επί συγκεκριμένων θεμάτων.

Θα μου επιτρέψετε να επανέλθω στο θέμα της ελληνικής επιφύλαξης και να σας πω ότι τη δήλωση που έκανε η Ελλάδα σχετικά με το δικαίωμα παρέμβασης, θα καταχωρηθεί στα πρακτικά της συνόδου.

ΕΙ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (ΚΗΡΥΞ): Κύριε Πρόεδρε, τι αναμένετε να αποκομίσετε θετικό απ' αυτό το συνέδριο και τις κατ' ιδίαν συναντήσεις σας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σε ένα τέτοιο συνέδριο είναι χρήσιμο να υπάρχει ανταλλαγή απόψεων, να υπάρχει διαμόρφωση κοινών προσεγγίσεων. Πιστεύω πως ο συγκεκριμένος χώρος είναι χώρος κοινής αναζήτησης. -Στην κοινωνία μας είναι χρήσιμη η αναζήτηση.

Κ. ΑΔΑΜ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, η δήλωση αυτή που έχετε κάνει για το δικαίωμα παρέμβασης, διαδικαστικά, ποια είναι η τύχη της; Δηλαδή, θα μπει σε ψηφοφορία;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα ότι κυλιώρηθηκε στα πρακτικά.

Κ. ΑΔΑΜ: Είναι εκτός κειμένου; Ως τι πράγμα καταχωρείται;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Καταχωρήθηκε ως επιφύλαξη δική μας σ' αυτό το σημείο.

Κ. ΑΔΑΜ: Υπάρχουν άλλα μέλη της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, τα οποία τίθενται αλληλέγγυα με τη δική μας πρόταση;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ. Αυγερινός θα σας δώσει τις λεπτομέρειες.

Π. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ. Δεν πρόκειται να μπει σε ψηφοφορία η Δήλωση κατ' άρθρο. Θα μπει συνολικά και δεν δέχονται να το βάλουν σε ψηφοφορία αυτό το κομμάτι. Γι' αυτό ακριβώς και η δική μας επιφύλαξη που αφορά σ' αυτό. Ζητήθηκε να μπει σε ψηφοφορία, αλλά δεν το δέχτηκαν. Εμείς διατηρήσαμε τις επιφυλάξεις μας και ζητήσαμε αυτές οι επιφυλάξεις να καταχωρηθούν.

ΧΡ. ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Η δήλωση επιφύλαξης είναι δική μας, καθώς και της σοιηδικής αντιπροσωπείας. Την υπογράφει η υπουργός Εξωτερικών της Σουηδίας μαζί μ' εμάς.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.